

VERSLAG DE STADSCOALITIE: DECEMBER 2020

Aysu Amaha Özturk
Fiona Wiggers
Julie Clar

INHOUDSOPGAVE

02

Introductie

03

De Stadscoalitie

04

Methodologie

05

Observaties van Profiel A

07

Observaties van Profiel B

10

Toekomstige richtingen

12

Conclusie

*"De enige oplossing is liefde en die liefde komt met gemeenschap".
- Dorothy Day*

Introductie

De integratie van nieuwe burgers in Nederland is een tweezijdig proces dat is gebaseerd op empathie en een luisterend oor. Het vraagt zowel van de nieuwe burger als van de ontvangende gemeenschap de bereidheid om met elkaar in gesprek te gaan in een ontmoeting die ruimte creëert om een gevoel van thuis te ontwikkelen. Door onze harten open te stellen voor de ander en met elkaar de verbinding aan te gaan kunnen we samen de ruimte vormgeven die dit proces faciliteert.

De gemeenschap in Leidschendam-Voorburg bestaat uit bewoners met verschillende achtergronden en uiteenlopende interesses en aspiraties. De verschillen representeren de kracht van de diverse gemeenschappen, die een uitgangspunt biedt om op basis van de eigen culturele diversiteit en talenten de verbinding met de Nederlandse samenleving aan te gaan.

Dit project werd geleid door studenten van University College Utrecht met als doel een perspectief van buitenaf te bieden op Stichting De Stadscoalitie (de Stadscoalitie) en haar handelen. In dit rapport richten we ons op de sociaaleconomische en culturele integratie die de nieuwe burgers en migranten gemeenschap in Leidschendam-Voorburg de afgelopen jaren heeft doorgemaakt. We lichten onze methodologie toe en geven de ervaringen weer van (groepen) mensen die direct of indirect betrokken waren bij de Stadscoalitie. Tot slot zullen er in het rapport, op basis van de bovengenoemde ervaringen, suggesties ter verbetering worden gegeven aan zowel de Stadscoalitie als aan de gemeente.

De Stadscoalitie

De Stadscoalitie is in 2016 opgericht als een beweging die mensen verbindt door middel van cultuur en talent. Het doel van de Stadscoalitie is om de sociaaleconomische en culturele kloof tussen nieuwe en gevestigde bewoners te overbruggen. Door het faciliteren van ontmoetingen worden nieuwe talenten ontsloten. In de afgelopen vier jaar heeft de Stadscoalitie een duurzame coalitie gecreëerd van stakeholders o.a. ondernemers, gevestigde en nieuwe burgers in Leidschendam-Voorburg. Dit leidde ertoe dat er een ruimte ontstond die nieuwe burgers de kans geeft om hun cultuur te delen en met hun talenten deel te nemen aan de Nederlandse maatschappij. De Stadscoalitie ontwikkelt verschillende interventies op maat waaronder coalitiediners, Pop-up Bazaars en concerten, waar inwoners in contact komen met elkaar en hun talenten kunnen delen. De Stadscoalitie hecht grote waarde aan een eerlijke en gelijke behandeling van alle mensen zonder labels en vooroordelen die ons onnodig verdelen.

Methodologie

Brainstorming

Wekelijkse gesprekken met het team van de Stadscoalitie om hun missie, evenementen en activiteiten te bespreken.

Onderzoeksvraag

Op welke manier heeft de Stadscoalitie direct of indirect impact gehad op mensen uit Leidschendam-Voorburg? Wat zijn de resultaten van het werk van de beweging en hoe kan het nog verder worden verbeterd?

Profielen

A: Mensen die deel hebben uitgemaakt van de Stadscoalitie of haar projecten

B: Externe partijen

Gesprekken

Gesprekken zijn online en in persoon gevoerd met mensen van zowel profiel A als B.

Media Analyse

Analyse van visueel materiaal waaronder de film over de Stadscoalitie, foto's en artikelen.

OBSERVATIES VAN PROFIEL A: NIEUWKOMERS

Voor de invalshoek van dit rapport, hebben we vastgesteld welke kernelementen de betekenis weergeven die direct betrokken mensen delen ten aanzien van de interventies van de Stadscoalitie. De gesprekken waren rijk aan informatie. Dit maakte het moeilijk om de gesprekken te reduceren tot fragmenten. Alleen de gedachten en opmerkingen die werden gedeeld door een meerderheid van de respondenten zijn opgenomen. Waaronder concepten zoals verhoogde zichtbaarheid, verbeterde taalvaardigheid en sociale betrokkenheid.

Zichtbaarheid

De Stadscoalitie en haar verschillende vormen van betrokkenheid bij de gemeenschap hebben invloed gehad op het leven van mensen die anders niet zichtbaar waren in de gemeenschap. De Stadscoalitie heeft de samenleving, en met name de Nederlanders in Leidschendam-Voorburg de kans gegeven om de talenten van nieuwe burgers te zien en te leren waarderen. Als gevolg hiervan is dit deel van de gemeenschap zichtbaarder geworden op de Nederlandse arbeidsmarkt. Dit wordt onderschreven door de mensen die de lokale Nederlandse mensen ontmoet hebben en ermee hebben samengewerkt. De grote zichtbaarheid heeft voor de respondenten ook de relatie met Nederland beïnvloed. Ze hadden hierdoor het gevoel echt bij te dragen aan de Nederlandse samenleving in plaats van alleen te profiteren van de hulp en het ondersteunde aanbod van Nederland.

Mustaffa had bijvoorbeeld het gevoel dat mensen anders naar hem gingen kijken vanwege zijn bereidheid om aan het werk te gaan en bij te dragen aan de samenleving.

“Als mensen je werk erkennen, is dat geweldig; vooral voor migranten en vluchtelingen, omdat het moeilijker is voor mensen om je te zien.”

Haimanot Belay, Intercultureel Adviseur

Door met de vaardigheden op het eigen vakgebied aan de slag te kunnen gaan ontstaat een gevoel van voldoening, het aanbieden van een dienst en tegelijkertijd het tonen van de eigen talenten. De Stadscoalitie stelt de respondenten hierdoor in staat een gezonde balans te vinden tussen nemen en geven in de ontvangende samenleving.

Taal & Cultuur

Door het faciliteren van sociale ontmoetingen, helpt de Stadscoalitie mensen om de Nederlandse taal te leren en te oefenen met de lokale bevolking. De meeste respondenten benadrukten het feit dat de Stadscoalitie hen enorm heeft geholpen met het verbeteren van hun taalvaardigheden.

Maatschappelijke betrokkenheid

Naast het verstrekken van economische kansen, heeft de Stadscoalitie het sociale netwerk van de gemeente Leidschendam-Voorburg verbreedt. Respondenten waren dankbaar om een ruimte te hebben om met Nederlanders in contact te komen, vooral omdat het in de Nederlandse cultuur moeilijk is om met de lokale bevolking in contact te komen zonder evenementen of andere creatieve werkvormen die mensen van verschillende achtergronden bij elkaar brengt.

Bovendien vonden ze dat de Stadscoalitie het proces heeft versneld om vertrouwd te raken met de werking van het Nederlands MKB en haar klanten. Farhan, bijvoorbeeld, is meer te weten gekomen over de Nederlandse bakkerij-industrie, wat uiterst waardevol was, gezien het feit dat de technieken hier anders zijn dan die in Syrië.

Of dat nu via talent, gemeenschappelijk interesse, of vanuit nieuwsgierigheid was, iedereen die betrokken was bij de Stadscoalitie voelde dat contact maken met anderen lukte ondanks culturele verschillen. De positie van de Stadscoalitie kan daarom worden opgevat als een brug tussen nieuwe en gevestigde bewoners.

"De Stadscoalitie was erg behulpzaam en ondersteunend bij het ontmoeten van nieuwe mensen en het realiseren van nieuwe kansen op werk."

Taissir Alkabbani, Couturier

Deze quote is vertaald vanuit het Arabisch

OBSERVATIES VAN MENSEN VAN PROFIEL B: EXTERNE PARTIJEN

De gesprekken met mensen die hebben gewerkt met of voor de Stadscoalitie leidde tot een verscheidenheid aan lof en kritiek op hun betrokkenheid en op de beweging als geheel. Dit profiel omvat, o.a. een beleidsmedewerker, een lokale politicus, de filmmaker van de Stadscoalitie en de contactpersoon van de taalschool. De belangrijkste thema's die uit de gesprekken naar voren kwamen zijn het inspirerende karakter van de Stadscoalitie, de erkenning van haar impact en een aantal punten van kritiek op de beweging en op de gemeente.

Herkenning van de impact

De externe partijen delen het gevoel dat is uitgedrukt door respondenten van Profiel A over de impact van de Stadscoalitie in Leidschendam-Voorburg. Er werd gezegd dat de beweging mensen heeft samengebracht op een inspirerende en creatieve manier, door verrijkende interacties en het bieden van netwerkmogelijkheden. Bovendien werd er in één gesprek aangegeven dat de beweging ook meer mensen naar Leidschendam-Voorburg heeft gebracht - een gebied waarin veel lokale ondernemers zelf worstelen met het vinden van nieuwe werknemers.

Het inspirerende karakter

De externe partijen die betrokken zijn geweest bij de Stadscoalitie ervoeren de initiatieven van de beweging als uniek en inspirerend. Het werk van de Stadscoalitie heeft hen inzicht gegeven in hoeveel meer er nog gedaan kan en moet worden voor Nederland om open en inclusief te worden. Daarnaast zorgde het voor bewustwording van de obstakels waarmee nieuwe burgers worden geconfronteerd bij hun culturele en sociaaleconomische integratie.

"Als lokale bedrijven op een positieve manier gaan praten over wat nieuwe burgers kunnen toevoegen, heeft het ook effect op de politieke taal en discussies. Dit was echt een prestatie van de Stadscoalitie."

Floor Kist, Politicus GroenLinks

Kritiek op de gemeente

Gedurende de gesprekken werden meerdere punten van kritiek naar voren gebracht waarvan één de financiering van het project door de gemeente betrof. De gemeente heeft de Stadscoalitie slechts voor één jaar gefinancierd en is daarna gestopt met het toewijzen van budget aan het initiatief. Ondanks dat medewerkers van de gemeente de toegevoegde waarde zagen en ook zelf hebben deelgenomen aan verschillende evenementen die georganiseerd zijn door de Stadscoalitie, waarbij ze actief betrokken waren bij de gemeenschap, bleef de Stadscoalitie obstakels tegenkomen.

“Het idee van de Stadscoalitie is om mensen samen te brengen, wat erg belangrijk en essentieel is voor de toekomst.”

Vian Gast, Archeologische Werkgroep Leidschendam-Voorburg

Veel respondenten hebben kritiek geuit op de betrokkenheid van de gemeente bij het integratieproces van nieuwe burgers. Nieuwe burgers met veel potentieel en talent lopen tegen onnodige bureaucratische en administratieve moeilijkheden aan die een bloeiende carrière in de weg staan.

Een voorbeeld hiervan is dat de bedrijfsplannen van een van de deelnemers zijn afgewezen omdat hij geen rijbewijs had, ondanks dat hij er geen nodig heeft om zijn bedrijf te runnen.

Nadat deze zaak aandacht kreeg in de media, heeft de gemeente haar besluit ingetrokken en het bedrijfsplan alsnog goedgekeurd. Dit toont het onsamenhangende beleid aan. Er bestaat op dit moment weinig coherent beleid om nieuwe burgers te ondersteunen bij het overwinnen van taalbarrières, bij administratieve barrières, bij het opzetten van hun eigen bedrijf of bij het solliciteren naar een baan.

“De Stadscoalitie heeft geprobeerd om talenten en de toegevoegde waarde die vluchtelingen hebben inzichtelijk te maken, ook voor raadsleden en voor de Raad.”

Annelies Bongers, beleidsmedewerker voor het Sociaal Domein van de Gemeente van Leidschendam -Voorburg

Kritiek op de Stadscoalitie

Vanuit onze gesprekken met mensen die evenementen hebben bijgewoond of hebben geholpen deze te organiseren, hebben we een paar punten ter verbetering kunnen verzamelen voor de Stadscoalitie. Het eerste punt dat bij meerdere mensen ter sprake kwam, was de communicatie in de aanloop naar het evenement. Het was af en toe niet helemaal duidelijk wat er van mensen die met de Stadscoalitie samenwerkten verwacht werd tot vlak voor de start van een evenement.

Daarnaast hebben sommige respondenten niets meer gehoord over de resultaten van de evenementen of de voortzetting ervan en het initiatief als geheel. Er leek een gebrek aan structuur in de informatiestroom, wat belangrijk is voor de zichtbaarheid en publiciteit van de beweging.

Dit geldt ook voor de marketingstrategieën. Als er geen consistente aandacht wordt gegeven aan de Stadscoalitie en haar werk, dan zou haar impact en de erkenning van deze impact kunnen vervagen. De Stadscoalitie ontving veel lof van de respondenten, Enkele gesprekken leidden tot de conclusie dat de Stadscoalitie actief door moet gaan met het verbreden van haar netwerk om verschillende mensen te bereiken. Tot dusver komen de mensen die aanwezig zijn bij evenementen en deelnemen aan de activiteiten van vergelijkbare achtergronden of hebben een vergelijkbare opinie in relatie tot immigratie. Hoe groter en meer divers de groep mensen die bij de beweging betrokken is, des te voordeliger het zal zijn voor zowel de werkgevers als de getalenteerde mensen die op zoek zijn naar een baan.

Toekomstige richting

Volgens onze bevindingen, vanuit de gesprekken met profiel A en B, raden wij bij toekomstige activiteiten van de Stadscoalitie aan de volgende punten te overwegen:

- **Continuïteit:**

Zet de betrokkenheid bij de gehele gemeenschap in Leidschendam-Voorburg voort door het organiseren en faciliteren van evenementen en activiteiten. Het wordt echter wel aangemoedigd om hierbij duurzaamheid en continuïteit te waarborgen, waardoor de evenementen tradities worden in plaats van eenmalige gebeurtenissen.

- **Breidt uit:**

Spreek een breder publiek aan door contactgegevens van de getalenteerde mensen beter bereikbaar te maken. Creëer een divers publiek door ook mensen die niet even enthousiast zijn over immigratie en integratie, bij de stichting en haar evenementen te betrekken.

- **Communicatie:**

Zet consistente communicatie met een bredere bezetting voort en creëer hierdoor ruimte om te brainstormen, evalueren en vorm een collectieve visie voor toekomstige projecten, evenementen en activiteiten.

- **Blijf zoeken naar talent**

Zet de missie om meer talent te vinden voort en help nieuwe burgers opbloeien met hun talent door matches te maken en stimuleer ontmoetingen met Nederlandse ambachtslieden en werknemers.

- **Zichtbaarheid van de organisatie:**

Zoek verbinding en connecties met andere bewegingen en organisaties die de missie van de Stadscoalitie delen. Werk naar meer zichtbaarheid en publiciteit en bouw een verenigd front in kwesties met betrekking tot immigratie en integratie.

- **Werk aanvullend achter de schermen**

Creëer bewustwording binnen de Nederlandse gemeenschap over kwesties met betrekking tot immigratie en vooroordelen omtrent nieuwe burgers. Door dit achter de schermen te doen, of voordat een evenement van start gaat, zullen ook de mensen die betrokken zijn bij de beweging beter begrijpen wat het belang is van hun bijdrage en zullen mensen zich meer bewust worden van veel voorkomende misvattingen.

De toekomstvisie voor de Stadscoalitie kan geen realiteit worden zonder systematische veranderingen in Nederland. De volgende punten zijn daarom suggesties voor verbetering voor de betrokken overheidsinstellingen in Nederland, zowel op nationaal als op lokaal niveau:

- **Duidelijkheid rondom procedures:**

Maak de bureaucratische stappen van integratie op de Nederlandse arbeidsmarkt en een actieve deelname hieraan een duidelijk en samenhangend proces.

- **Maatwerk:**

Zorg voor maatwerk bij het ondersteunen van nieuwe burgers. Mensen hebben verschillende behoeften en achtergronden, evenals verschillende talenten en vaardigheden, die vragen om verschillende soorten ondersteuning. Deze kunnen niet allemaal met hetzelfde beleid, en in dezelfde procedures, benaderd worden.

- **Nieuwe positie:**

Creëer een nieuwe positie of een actieve divisie die zich richt op de sociaaleconomische integratie van immigranten. De rol van dit team zou zijn om ervoor te zorgen dat nieuwe burgers goed begeleid worden gedurende de complexe bureaucratische processen die zij moeten doorstaan en hen te helpen culturele- en taalbarrières te overwinnen.

Conclusie

Rekening houdend met het feit dat integratie tweerichtingsverkeer is, moeten gemeenten en leden van de gemeenschap samenwerken met initiatieven die nieuwe burgers ondersteunen om hun band met gevestigde inwoners te versterken. De Stadscoalitie heeft de zichtbaarheid en erkenning van immigranten in Leidschendam-Voorburg vergroot en daarbij hun sociale betrokkenheid bij de Nederlandse samenleving gefaciliteerd. Dit heeft mensen geïnspireerd om deel te nemen aan de cultuur en iets aan hun gastgemeenschap terug te geven. De Stadscoalitie heeft duidelijk ruimte gecreëerd voor luisteren en een beter begrip tussen inwoners. De respondenten suggereerden daarbij wel aandachtspunten waaronder een grotere duurzaamheid van evenementen en het bereiken van een meer divers publiek. Deze toekomstige visie kan echter alleen gerealiseerd worden door structurele ondersteuning die voortvloeit uit systematische veranderingen en een ondersteunend beleid vanuit overheidsinstellingen.

Alleen door het voortzetten van gesprekken en samenwerkingen met alle leden van de gemeenschap, kunnen we elkaar beter begrijpen en meer empathie voor elkaar opbrengen. Integratie is een doorlopend proces van het samen faciliteren van ruimte, waarin nieuwe burgers kunnen leven in plaats van overleven.

“De Stadscoalitie zorgt ervoor dat mensen niet zielig of afhankelijk zijn, maar geeft mensen een platform om zichzelf te presenteren in hun eigen toegevoegde waarde.”

Annet Weijermans, Voorzitter Huygens Festival

Dankbetuiging

Dit project had niet kunnen worden gerealiseerd zonder de cursus aangeboden van de University College Utrecht: Hospitality, Sanctuary, Refuge: Migranten en het "Recht op rechten" (UCINTCER31), en vooral onze supervisor, dr. Markha Valenta.

We willen ook graag alle mensen bedanken die verbonden zijn met de Stadscoalitie die de tijd namen om met ons in gesprek te gaan: Farhan Kul Ali, Haimanot Belay, Mustaffa Saaed, Taissir Alkabbani, Shamie Hamidi, Jan Bert van Laren, Vian Gast, Floor Kist, Mohammed Semhane, Marleen Rezaei, Joel van Dooren, Annet Weijermars, Bader Atem, Annelies Bongers en Jacq Cornelissen.

Daarnaast willen we de getalenteerde fotografen en filmers van de Stadscoalitie bedanken die ons de beelden hebben gegeven die we anders niet konden verkrijgen, te midden van de stilte in een pandemie.

Ten slotte willen we onze dank betuigen aan Razan Damlakhi en Esseline van de Sande voor hun steun, het delen van inzichten en hun transparantie bij het verkrijgen van toegang tot alle relevante informatie met betrekking tot het werk van de Stadscoalitie. Onze speciale dank gaat uit naar Razan Damlakhi voor haar werk als tolk tijdens een deel van onze gesprekken.

Dit onderzoek was het eindproject van de 'Hospitality, Sanctuary and Refuge cursus' van het University College Utrecht die wij als auteurs: Julie Clar, Fiona Wiggers en Aysu Amah Öztürk, samen in het najaar van 2020 hebben gevolgd. Julie Clar is een Franse en Amerikaanse studente met als hoofdvak psychologie en neurowetenschappen en is op zoek naar baan op het gebied van volksgezondheid. Fiona Connell-Wiggers is een Nederlandse en Britse studente met als hoofdvak Rechten en Politiek en hoopt in de toekomst mensenrechten en milieurecht te gaan studeren. Aysu Amaha Ozturk is een Japanse en Turkse studente met als hoofdvak rechten en filosofie en zal zich blijven inzetten voor mensenrechten en vluchtelingenrecht na haar studie.

We zijn samengekomen om meer te leren over gemeenschapsvorming en de integratie van nieuwkomers in Nederland. Door middel van ons onderzoek naar gemeenschapsbetrokkenheid, dankzij het voeren van gesprekken met mensen die de mens weer centraal zetten in de academische wereld hebben we tekortkomingen kunnen identificeren binnen het integratieproces van nieuwkomers in Nederland. Het uitvoeren van dit onderzoek en de gesprekken met mensen uit de gemeenschap die daar een onderdeel van vormen, zijn zeer waardevol voor ons geweest. Het onderzoek zelf en de gesprekken hebben ons uitgedaagd om onze persoonlijke communicatie- en onderzoeksvaardigheden te verbeteren. Dit rapport is waardevol als resultaat, omdat het de ervaringen van de migrantengemeenschap in Leidschendam-Voorburg centraal stelt, een kritische blik biedt op het Nederlandse overheidsbeleid op het gebied van integratie en het belang van betrokkenheid vanuit de gehele gemeenschap duidelijk maakt voor het realiseren van een succesvolle integratie. We verheugen ons erop al deze kennis en ervaringen met ons mee te nemen in onze toekomstige onderzoeken, projecten en carrières.